

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Комисия за енергийно
и водно регулиране

ДО
ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ЗА
ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

ДОКЛАД

ОТ

дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“ и
дирекция „Правна“

Относно: *приемане на проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 5 от 23.01.2014 г. за регулиране на цените на топлинната енергия*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Със Закона за енергетиката (ЗЕ) законодателят е делегирал на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) правомощието да приема наредби за регулиране на цените на електрическата енергия, топлинната енергия и природния газ, с които се определят методите за регулиране на цените, правилата за тяхното образуване или определяне и изменение, редът за предоставяне на информация, внасяне на предложенията за цените и утвърждаването на цените. В изпълнение на посоченото правомощие на основание чл. 36, ал. 3 от ЗЕ Комисията е приела Наредба № 5 от 23.01.2014 г. за регулиране на цените на топлинната енергия (НРЦТЕ, Наредбата), която е обнародвана в „Държавен вестник“ (ДВ), бр. 10 от 2014 г., допълнена ДВ, бр. 17 от 2014 г.

Със Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, обнародван в ДВ, бр. 38 от 08.05.2018 г. (ЗИД на ЗЕ), са извършени съществени промени в Закона за енергетиката (ЗЕ), част от които налагат подзаконовите актове по прилагането му, в т.ч. и Наредба № 1 от 14.03.2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия и НРЦТЕ, да се приведат в съответствие със закона в срок до 30 юни 2018 г. (§ 61 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗИД на ЗЕ).

В тази връзка и в изпълнение на изричната законова делегация на чл. 36, ал. 3 от ЗЕ, със заповед № 3-Е-56 от 26.04.2018 г. на председателя на КЕВР е сформирана работна група, която да изготви доклад и проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 5 от 23 януари 2014 г. за регулиране на цените на топлинната енергия (обн. ДВ, бр. 10 от 2014 г., доп. ДВ, бр. 17 от 2014 г.), накратко проект на НИД на НРЦТЕ, в съответствие с чл. 28 от Закона за нормативните актове (ЗНА).

Съгласно чл. 28, ал. 1 и ал. 2 от ЗНА, в редакцията обн. ДВ, бр. 34 от 2016 г., в сила от 04.11.2016 г., проектът на нормативен акт се внася за обсъждане и приемане от компетентния орган заедно с мотивите, съответно доклада към него и предварителната оценка на въздействието по чл. 20 от ЗНА, като мотивите, съответно докладът, следва да съдържат: причините, които налагат приемането; целите, които се поставят; финансовите и други средства, необходими за прилагането на новата уредба; очакваните резултати от прилагането, включително финансовите, ако има такива; анализ за съответствие с правото на Европейския съюз. Предвид разпоредбата на § 5 от ПЗР към ЗНА, за приеманите от КЕВР подзаконови нормативни актове не се изисква изготвяне на предварителна оценка на въздействието по чл. 20 от ЗНА.

Във връзка с горното е изготвен проект на НИД на НРЦТЕ и мотиви за неговото приемане, които са изложени по-долу в настоящия доклад.

1. Причини, които налагат приемането на НИД на НРЦТЕ:

С измененията и допълненията на ЗЕ (обн. ДВ, бр. 38 от 2018 г., в сила от 08.05.2018 г.) по нов начин се уреждат обществените отношения, свързани с изкупуването на електрическата енергия, произвеждана от високоефективно комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, респективно регулаторните правомощия на КЕВР в тази връзка. Съгласно изричния текст на новата редакция на чл. 36, ал. 3 от ЗЕ редът и условията за прилагане на тези нови правомощия на Комисията следва да се уредят в Наредба № 1 от 14.03.2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия, за което е изготвен отделен доклад.

Следва да се има предвид, че повечето дружества от сектор „Топлоенергетика“ експлоатират централи за комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия. Според § 1, т. 28 от Допълнителните разпоредби на ЗЕ „комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия“ е производство в един процес на топлинна и електрическа енергия според потребностите от топлинна енергия. В този смисъл при високоефективното комбинирано производство ценообразуващите елементи на цената на топлинната енергия и на цената на електрическата енергия са в пряка зависимост. Това определя необходимостта цените на електрическата енергия и на топлинната енергия при високоефективното комбинирано производство да се регулират в едно общо административно производство, като се формират на базата на единни ценообразуващи елементи и това допълнително мотивира необходимостта от синхронизация на нормативната уредба за регулиране на цените на електрическата и на топлинната енергия, още повече че разпоредбите на НРЦТЕ, приета през 2014 г., не са синхронизирани с приетата през 2017 г. нова наредба за регулиране на цените на електрическата енергия - Наредба № 1 от 14.03.2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия.

В производствата по утвърждаване на цени след приемането на НРЦТЕ и в хода на нейното прилагане, се установиха някои празноти и неточности в съществуващата редакция на акта, както и се констатира, че редица разпоредби, се нуждаят от стилистично прецизиране. В допълнение, в НРЦТЕ следва да се създаде възможност за електронно сезиране на Комисията при изпълнение на нейните правомощия. Изложеното е обусловено от необходимостта за изпълнение на ангажменти на КЕВР, произтичащи от Протоколно решение № 28 от 28.06.2017 г. на Министерския съвет на Република България.

След разглеждане и анализ на необходимите изменения и допълнения на Наредбата се установи, че същите не са в такава степен многобройни и важни и не налагат отмяна и приемане на изцяло нова наредба, като е достатъчно отразяването им в действащата такава.

2. Целите, които се поставят:

С проекта на НИД на НРЦТЕ се цели привеждането на акта в съответствие с последните изменения и допълнения на ЗЕ и Наредба № 1 от 14.03.2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия, както и прецизиране на отделни разпоредби в съществуващата редакция на акта и създаване на възможност за електронно сезиране на Комисията при изпълнение на нейните правомощия за ценово регулиране.

С допълненията в чл. 8, ал. 2 от Наредбата се цели синхронизиране с разпоредбите на Наредба № 1 от 14.03.2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия и прецизиране на видовете разходи, които се включват, съответно не се включват при образуването на цените на електрическата и топлинната енергия с оглед постигане на прозрачни и обективни цени на енергийните услуги. Целта е постигане на максимална яснота по отношение на енергийните предприятия и крайните клиенти, относно начина за утвърждаване на цените, които следва да бъдат прилагани.

С новия чл. 21а от Наредбата се регламентират материалните норми, въз основа на които КЕВР следва да определя видовете предоставяни на клиентите услуги, свързани с лицензионната дейност, както и техния размер. С оглед регламентиране на процесуални норми за утвърждаване на цени на предоставяните на клиентите услуги, свързани с лицензионната дейност, се създава нов чл. 38.

С измененията в чл. 22, в който детайлно са посочени различните видове корекции на цените по време на регулаторния период, извършвани при отчитане на резултатите от дейността на енергийните дружества, се цели постигане на гъвкавост, предвидимост и прозрачност като цяло в стопанския оборот спрямо субекти, по отношение на които не се прилагат основните пазарни механизми. С цел защита на съществуващите икономически принципи и установяване на баланс между правата на енергийните предприятия и крайните клиенти, са предвидени норми, позволяващи изменение на съответните цени в зависимост от метода на регулиране, който се използва. С възможността за изменение на цените по време на регулаторния период се осигурява задоволяване на обществените интереси при възникване на извънредни икономически обстоятелства, водещи да промяна на разходите за гориво за производството. Нанесени са и съответните промени в процесуалната норма на чл. 27, ал. 1.

С новия чл. 24а се създават норми, регламентиращи право за подаване на заявления и по електронен път чрез Единния портал за предоставяне на информация и услуги от Комисията. Заявление в електронна форма се подава, подписано с квалифициран електронен подпис предвид обстоятелството, че съгласно член 25, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 910/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 г. относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар и за отмяна на Директива 1999/93/ЕО, правната сила на квалифицирания електронен подпис е равностойна на тази на саморъчния подпис. В тази връзка е предвидено и изискване към заявлението се прилага декларация за истинността на заявените обстоятелства и на приложените документи и данни, подписана от заявителя с квалифициран електронен подпис.

Предвидено е изменение на допълнителните разпоредби, които с оглед на особеностите на материята, свързана с регулиране на цените в енергетиката, дават легални дефиниции на специфични понятия, като по този начин се избягва противоречивост на крайните резултати, които се цели да бъдат постигнати. С измененията се изяснява продължителността на регулаторните периоди при различните методи на ценово регулиране. Уеднаквяване на началото на регулаторния период за цените на дружествата в секторите „Електроенергетика“ и „Топлоенергетика“ е свързано с реализиране на принципа за справедливо прехвърляне на разходите от преференциални цени и премии за енергия от високоефективно комбинирано

производство на електрическа и топлинна енергия върху крайните клиенти на електрическа енергия присъединени към електроенергийната система.

В съответствие с новото дефиниране на продължителността на регулаторните периоди, в преходни и заключителни разпоредби на проекта на НИД на НРЦТЕ се урежда прилагането на новата уредба към заварени правоотношения, както и по отношение на енергийни предприятия, за които комисията за първи път утвърждава и/или определя цени.

С добавянето в преходните и заключителните разпоредби на нов параграф 6 със следното съдържание: „Тълкуване или указания по прилагане на наредбата се дават с решение на комисията“ се цели да се избегне противоречиво и непоследователно тълкуване и да се постигне унификация при прилагането и тълкуването на наредбата.

Като краен извод, относно целите, които са набелязани може да се обобщи, че приемането на проекта на НИД на НРЦТЕ ще доведе до привеждане на подзаконовата нормативна уредба в съответствие с действащото законодателство и регламентирането на ясни методи за регулиране на цените на топлинната и електрическата енергия от високоефективно комбинирано производство, които да гарантират, че цените са недискриминационни и отразяват действителните икономически обосновани разходи.

3. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

Прилагането на проекта на НИД на НРЦТЕ не е обвързано с разходи за държавния бюджет.

4. Очаквани резултати от прилагането:

В резултат от приемането и прилагането на проекта на НИД на НРЦТЕ ще се осигури баланс между интересите на енергийните предприятия, чиито цени подлежат на регулиране и клиентите по цялата верига от производството, през преноса, разпределението до крайните клиенти на топлинна енергия.

На следващо място като резултат от приемане на проекта на Наредба ще се осигури по-голяма гъвкавост на Комисията при утвърждаване на цените на енергийните предприятия, за да може същата да изпълнява по-пълноценно и по-ефективно правомощията си в областта на ценовото регулиране в интерес на всички участници на пазара на енергия и на обществото като цяло.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

Предложеният проект на Наредба не транспонира норми от правото на Европейския съюз.

При одобряване на предложения проект следва да бъде проведена процедура в съответствие с разпоредбите на ЗНА, на Административнопроцесуалния кодекс и на ЗЕ. Проектът на НИД на НРЦТЕ следва да бъде публикуван на интернет страницата на КЕВР, ведно с доклада, съдържащ мотивите, както и на Портала за обществени консултации. Следва да бъде проведено обществено обсъждане на проекта, като на заинтересованите лица бъде предоставен подходящ срок за изразяване на становища и предложения по проекта.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 14 и чл. 36, ал. 3 от Закона за енергетиката, чл. 26 от Закона за нормативните актове, чл. 43, ал. 1 и ал. 6, чл. 49 и чл. 51 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, предлагаме на Комисията да вземе следните

Р Е Ш Е Н И Я:

- 1. Да приеме настоящия доклад;**
- 2. Да приеме проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 5 от 23.01.2014 г. за регулиране на цените на топлинната енергия;**
- 3. Да насрочи обществено обсъждане на проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 5 от 23.01.2014 г. за регулиране на цените на топлинната енергия, като датата и часът на общественото обсъждане бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране;**
- 4. Да публикува проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 5 от 23.01.2014 г. за регулиране на цените на топлинната енергия, ведно с доклада, на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране и на Портала за обществени консултации.**

Приложение: Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 5 от 23.01.2014 г. за регулиране на цените на топлинната енергия.